

R.K. Basisschool De Zon

Onderwerp: Protocol verlengen / versnellen in de midden-/bovenbouw

Gemaakt door: MT

Versie: 16-03-2011

Inleiding

Wanneer er twijfels over de vorderingen zijn, of wanneer de leerling zich sneller ontwikkelt dan gemiddeld, dan wordt dit door de leerkracht van de leerling direct aangegeven aan de ouders. Zij worden uitgenodigd voor een gesprek. In dat gesprek wordt aangegeven welke stappen we gaan ondernemen om de leerling verder te helpen in zijn/haar ontwikkeling. Voor deze leerlingen wordt een (handelings)plan opgesteld door de leerkracht. Daarin wordt aangegeven wat de probleemstelling is en wat het tijdspad en de doelstellingen zijn. Kortom: Wat willen wij in een vastgestelde periode met de leerling bereiken. Tevens wordt dan aangegeven waarmee en hoe de leerling geholpen gaat worden. Er zijn diverse mogelijkheden.

1. Ondersteuning in de groep van de leerkracht en/of de RT-er op vaste momenten;
2. Ondersteuning buiten de groep van de logopediste, fysiotherapeute, M.R.T.-er, rt-er op vaste momenten;
3. Ondersteuning van instanties buiten de school (b.v..schoolbegeleidingsdienst of ambulante begeleider van een REC-school).

De ondersteuning kan zowel aan de leerling als aan de leerkracht worden gegeven om beter met de zorg (omtrent deze leerling) binnen de groep om te gaan. Leerkracht en IB-er bepalen welke hulp het beste gegeven kan worden en evalueren regelmatig.

Er vinden tevens regelmatig vorderingsgesprekken plaats met de ouders waarbij de ontwikkeling van de leerling wordt besproken (minimaal om de 3 maanden). Zie ook het zorgplan. Daarnaast zijn er de oudergesprekken.

Op deze manier, de ontwikkeling van de leerling volgend, kun je als school voor de keuze komen te staan de leerling een jaar te laten verlengen, wanneer na extra hulp en ondersteuning de gestelde doelen nog niet zijn bereikt. Of om de leerling te laten versnellen als het aanbieden van extra verdiepingsstof onvoldoende resultaat oplevert.

Er zijn criteria opgesteld waaraan een leerling moet 'voldoen' om voor verlenging of versnelling in aanmerking te komen.

Het verlengen in de midden-/bovenbouw

Uitgangspunten

Er mag nog geen één op één situatie zijn ontstaan. Dat wil zeggen dat er geen situatie mag zijn ontstaan waarbij een leerling constante aansturing/begeleiding van de leerkracht nodig heeft om binnen de groep te kunnen functioneren. Verder mag het verlengen, voor zover te voorzien, geen uitstel tot verwijzing zijn. Er moet dus vooraf perspectief zijn op verbetering van de problematiek(en) na het jaar waarin de leerling is blijven zitten. Mocht die kans klein zijn, is een verwijzing meer op zijn plaats.

Daarnaast kijken we ook naar de leeftijd van de leerling.

Bij het verlengen dient er onderscheid tussen de verschillende groepen gemaakt te worden:

Groep 3 t/m 6

In groep 3 t/m 6 is de mogelijkheid aanwezig om een leerling te laten verlengen. Daarbij wordt gekeken naar verschillende vaardigheden zoals hieronder vermeld.

Groep 7 en 8

We streven er naar om potentiële verlengers in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en te laten verlengen (groep 3 t/m 6). Hiermee willen we voorkomen dat in groep 7 en 8, de voorbereiding op het voortgezet onderwijs, leerlingen zitten die daar eigenlijk niet 'thuis' horen. De overstap van groep 6 naar groep 7 heeft een slagboom functie. Leerlingen die naar groep 7 gaan dienen vervolgens ook in twee jaar de basisschool af te maken. Ook het verwijzen van leerlingen naar het speciaal basisonderwijs vindt hier niet meer plaats.

Criteria voor verlenging in de midden-/bovenbouw

Leerlingen die in aanmerking komen om te verlengen voldoen niet aan de vaardigheden die voor een volgende groep noodzakelijk zijn. We onderscheiden hier een viertal vaardigheden:

1. Cognitieve vaardigheden
2. Sociaal/emotionele vaardigheden en persoonlijkheidsontwikkeling.
3. Vaardigheden m.b.t. werkhouding en tempo.
4. Fijne motorische vaardigheden.

Deze vaardigheden staan op volgorde van belangrijkheid. Er moet altijd sprake zijn van achterstand in ontwikkeling op vaardigheid 1 of 2 in combinatie met minimaal één andere vaardigheid. Als er uitval plaats vindt op vaardigheid 1 en 2 gecombineerd dan is er bijna altijd sprake van verlenging.

Zie de beschrijving van de vaardigheden hieronder voor verdere toelichting.

Wij besluiten tot verlenging wanneer:

1. Een leerling op **cognitief** gebied een duidelijke achterstand vertoont ten opzichte van de groep. Een leerling kan niet verlengen n.a.v. uitval op een enkel vakgebied. Hierbij wordt gekeken naar de methodegebonden toetsen en de toetsen van het CITO LVS van de volgende vakgebieden:
  - a. technisch lezen;
  - b. begrijpend lezen;
  - c. taal / spelling;
  - d. rekenen;Waarvan begrijpend lezen en/of rekenen het belangrijkste is en die, in combinatie met één van de andere vakken, moet achterblijven.
2. In de midden-/bovenbouw kan de **sociaal emotionele** ontwikkeling wel van belang zijn maar deze kan op zichzelf nooit een aanleiding zijn om een leerling te laten verlengen. Dit zal dus altijd samen moeten gaan met de cognitieve vaardigheden. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de in het rapport aanwezige gegevens omtrent het onderdeel sociaal-emotionele ontwikkelingen en het sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem.
3. Net als de sociaal-emotionele ontwikkeling kan **werkhouding** een medebepalende factor zijn om een leerling te laten verlengen. Nooit een reden op zich. Dit zal dus altijd samen moeten gaan met de cognitieve vaardigheden en/of een sociaal emotioneel probleem. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de in het rapport aanwezige gegevens omtrent het onderdeel werkhouding.
4. In de groepen 3, 4 en 5 kan de **motorische ontwikkeling** een aanleiding zijn om een leerling een jaar te laten verlengen. Dit betekent wel dat deze leerling door een MRT-er moet worden onderzocht om het niveau van de motorische vaardigheid te laten vaststellen. Ook hier moet de motorische ontwikkeling een medebepalende factor zijn om een leerling te laten verlengen, nooit een reden op zich. Dit zal dus altijd samen moeten gaan met de cognitieve vaardigheden en/of een sociaal emotioneel probleem.

Tijdspad bij verlenging

Uiterlijk in maart wordt, in overleg met ouders en zorgteam, besproken of het zinvol is om de leerling te laten verlengen. Tijdens het gesprek met ouders over de zorg die wij hebben omtrent hun kind worden er begeleidingsafspraken gemaakt (zie inleiding). In juni moet vervolgens voor de beide partijen zoveel mogelijk duidelijk zijn of een leerling gaat verlengen. De uiteindelijke beslissing wordt genomen uiterlijk in juni. Deze beslissing vindt altijd plaats door de leerkracht en het zorgteam waarbij de directie vertegenwoordigd moet zijn.

Aan het einde van het schooljaar dient er voor de leerling een begeleidingsplan te worden opgesteld, door de huidige leerkracht, om de aansluiting met de volgende groep zo goed mogelijk te laten verlopen. Dit begeleidingsplan wordt overgedragen aan de nieuwe leerkracht. Bij verlengen is het noodzakelijk dat een leerling aangesproken wordt op zijn of haar competenties.

Beslissingsbevoegdheid

De uiteindelijke beslissing tot verlenging wordt in juni/juli van het lopende schooljaar genomen. Dit na overleg met het zorgteam door de leerkracht en een afsluitend gesprek met de ouders. De directie neemt het uiteindelijke besluit tot verlengen of versnellen.

Het besluit wordt vastgelegd in een verslag van het gesprek, dat ondertekend dient te worden door de ouders van de leerling.

Het versnellen in de midden-/bovenbouw

Een meerbegaafde leerling is ook een zorgleerling. Deze leerlingen gaan sneller door de stof heen dan alle andere leerlingen en verdienen dus aandacht en eventueel extra materiaal op hun niveau. Een meerbegaafde leerling is een leerling die:

- snel de leerstof (van alle vakgebieden) tot zich neemt;
- een grote mate van zelfstandigheid heeft;
- een brede interesse heeft;
- een hoge algemene ontwikkeling heeft.

Zoals beschreven in het beleidsplan 'de meerbegaafde leerling' verdient de voorkeur om een leerling de leerstof compact aan te bieden, met daarnaast andere, meer uitdagende leerstof en niet om de leerling versneld de leerstof te laten doorlopen (versnellen). Zie ook: beleidsplan 'de meerbegaafde leerling'.

Criteria voor het versnellen in de midden-/bovenbouw

Leerlingen die in aanmerking komen om te versnellen zijn op de volgende vaardigheden minimaal een jaar voor op hun leeftijdsgenootjes.

1. Cognitieve vaardigheden
2. Sociaal/emotionele vaardigheden en persoonlijkheidsontwikkeling;
3. Vaardigheden m.b.t. werkhouding en tempo;

Deze vaardigheden staan op volgorde van belangrijkheid en moeten in combinatie met elkaar gezien worden. Een leerling kan nooit op bijvoorbeeld alleen sociaal-emotionele gronden worden doorgeplaatst.

Wij besluiten tot versnellen wanneer

Een leerling op **cognitief** gebied duidelijk minimaal een jaar op alle genoemde vakgebieden voorloopt in vergelijking met zijn/haar leeftijdsgenootjes.

Hierbij wordt gekeken naar de methodegebonden toetsen en de toetsen van het CITO LVS van de volgende vakgebieden:

1. technisch lezen;
2. begrijpend lezen;
3. taal / spelling;
4. rekenen.

Tijdspad bij versnelling

Uiterlijk in maart wordt, in overleg met ouders en zorgteam, besproken of het zinvol is om de leerling te laten versnellen. Tijdens het gesprek tussen ouders en de leerkracht over de zorg die wij hebben omtrent hun kind worden er begeleidingsafspraken gemaakt (zie inleiding). In mei moet vervolgens voor de beide partijen zoveel mogelijk duidelijk zijn of een leerling gaat versnellen. De uiteindelijke beslissing wordt genomen in (uiterlijk) juni. Deze beslissing vindt altijd plaats door de leerkracht en het zorgteam waarin dan de directie vertegenwoordigd moet zijn.

Voor het begin van het volgende schooljaar dient er voor de leerling een begeleidingsplan te worden opgesteld, door de huidige leerkracht, om de aansluiting met de volgende groep zo goed mogelijk te laten verlopen.

Er kan ook voor gekozen worden om een leerling halverwege een schooljaar te laten versnellen. Het tijdspad verandert in zoverre dan niet de die beslissing in het voorafgaande schooljaar al duidelijk moet zijn.

Beslissingsbevoegdheid

De uiteindelijke beslissing tot verlenging wordt in juni/juli van het lopende schooljaar genomen. Dit na overleg met het zorgteam door de leerkracht en een afsluitend gesprek met de ouders. De directie neemt het uiteindelijke besluit tot verlengen of versnellen.

Het besluit wordt vastgelegd in een verslag van het gesprek, dat ondertekend dient te worden door de ouders van de leerling.

Begeleidingsplan versnellen

Naam leerling:

Overgang van groep naar groep

Naam leerkracht:

Beslissing is genomen op:

Datum van invullen:

Reden(en) van versnellen:
Bij welke onderdelen kan het kind aansluiten bij de nieuwe groep?
Bij welke onderdelen zal het kind een aangepaste leerroute krijgen? Maak hiervoor een apart document Y:\Leerkrachten\Algemeen\IB\Formulier zorg\aangepaste leerroute
Wat zijn de positieve punten van dit kind?
Wat zijn de dingen die moeilijk zijn voor dit kind?
Wat zijn de verwachtingen t.a.v. de ontwikkeling van dit kind op langere termijn?
Andere zaken:

Begeleidingsplan verlengen

Naam leerling:

Overgang van groep naar groep

Naam leerkracht:

Beslissing is genomen op:

Datum van invullen:

Reden(en) van verlengen:
Bij welke onderdelen kan het kind aansluiten bij de nieuwe groep?
Bij welke onderdelen zal het kind een aangepaste leerroute krijgen? Maak hiervoor een apart document Y:\Leerkrachten\Algemeen\IB\Formulier zorg\aanangepaste leerroute
Wat zijn de positieve punten van dit kind?
Wat zijn de dingen die moeilijk zijn voor dit kind?
Wat zijn de verwachtingen t.a.v. de ontwikkeling van dit kind op langere termijn?
Andere zaken: